

Begrippenlijst

Juni 2014
Versie 3.0 begrippen

A

Aanbodgerichte zorg

Zorg die uitgaat van vastgestelde protocollen (beleidsmatig of financieel), geïnitieerd wordt door professionals en geen rekening houdt met de wensen of specifieke behoeften van de gebruikers.

Algemene voorzieningen

Aanbod van diensten of activiteiten dat, zonder voorafgaand onderzoek naar de behoeften, persoonskenmerken en mogelijkheden van de gebruikers, toegankelijk is en dat is gericht op het versterken van zelfredzaamheid en participatie, of op opvang.

Voordat mensen een beroep kunnen doen op een door de gemeente gefinancierde voorziening of uitkering, wordt eerst gekeken of er geen gebruik gemaakt kan worden van een reeds bestaande voorziening of andere voorziening. Richtlijnen omtrent wat onder algemene voorzieningen wordt verstaan, zijn verankerd in de wetten.

Algemeen Meldpunt Huiselijk geweld en Kindermishandeling (AMHK)

De Wmo 2015 regelt dat de advies- en meldpunten kindermishandeling (AMK) en de steunpunten huiselijk geweld (SHG) met ingang van 2015 worden geïntegreerd tot advies- en meldpunten huiselijk geweld en kindermishandeling (AMHK). De verantwoordelijkheid voor het realiseren en in stand houden van het AMHK rust op (samenwerkende) gemeenten. De Jeugdwet verankert het AMHK in de Wmo. Door de samenvoeging van AMK en SHG in de Wmo ontstaat één wettelijk kader voor alle meldingen van huiselijk geweld en kindermishandeling.

Gemeenten hebben van oudsher een belangrijke (regie)rol bij de aanpak van huiselijk geweld.

Daaronder valt ook de aanpak van kindermishandeling. Steeds worden deze beleidsterreinen integraal benaderd. Ook omdat de komende tijd een aantal ingrijpende wijzigingen plaatsvindt:

- Decentralisatie Jeugdwet: gemeenten bepalen het jeugdbeleid en worden verantwoordelijk voor de Advies en Meldpunten Kindermishandeling (AMK's)
- De AMK's gaan samen met de Steunpunten Huiselijk Geweld (SHG's) tot Advies & Meldpunt Huiselijk Geweld en Kindermishandeling (AMHK).
- Het Rijk draagt de middelen voor centraal gefinancierde instellingen op het gebied van huiselijk geweld per 2015 over aan de gemeenten.

Gemeenten krijgen de opdracht om op bovenlokaal niveau geïntegreerde Advies- en Meldpunten Huiselijk geweld en Kindermishandeling (AMHK's) te organiseren. Dit vloeit voort uit de nieuwe Jeugdwet.

Arbeidsmatige dagbesteding

Mensen met een beperking willen graag meedoen in de maatschappij. Op alle vlakken, dus ook met werk. Betaald werk is niet altijd mogelijk door de aard van de beperking. Onbetaald of beperkt betaald werken in een aangepaste omgeving kan vaak wel: arbeidsmatige dagbesteding. De begeleiding gaat straks vanuit de AWBZ naar de Wmo. Dan is het belangrijk om voldoende passende arbeidsplekken te vinden in reguliere bedrijven of door nieuwe buurtwerkinitiatieven op te zetten. Anders is het risico groot dat het 'pappen en nathouden wordt' in recreatieve activiteiten, terwijl veel mensen met beperkingen tot een andere bijdrage in staat zijn.

Arbeidsmarktregio

Er zijn 35 regio's in het land aangewezen van waaruit gemeenten en UWV de dienstverlening aan werkgevers en werkzoekenden vormgeven. De Achterhoek is één van deze arbeidsmarktregio's. Gemeenten en UWV kunnen zelf afspraken maken over de wijze van samenwerking in hun regio, binnen de budgettaire kaders.

Aanleiding voor de indeling is de wet SUWI, waarin o.a. is vastgelegd dat er één aanspreekpunt komt voor werkgevers in een arbeidsmarktregio. Ook moeten gegevens over vraag en aanbod op de arbeidsmarkt transparant zijn en moeten er marktbeperkingsplannen per regio worden opgesteld. Het rijk koppelt steeds vaker taken aan de arbeidsmarktregio's. De dienstverlening van het UWV aan werkgevers en werkzoekenden wordt al aangeboden vanuit deze regio's. Andere voorbeelden zijn de budgetten voor jeugdwerkloosheid en ESF en de vorming van de zogenaamde werkbedrijven (zie aldaar).

B

Basismobiliteit

Onder basismobiliteit verstaan wij de mogelijkheid voor de inwoners van Doetinchem zich zelfstandig en tegen een redelijk tarief te verplaatsen. Aan de basismobiliteit wordt momenteel op drie manieren invulling gegeven:

1. Door middel van openbaar vervoer
2. Door middel van Regiotaxi
3. Door middel van het doelgroepenvervoer:
 - Wmo (gemeenten)
 - AWBZ (instellingen, straks gemeenten)
 - Leerlingenvervoer (gemeenten)
 - Zittend ziekenvervoer (zorgverzekeraars)
 - Werknemers SW (SW-bedrijven)

Basisvoorziening

Om de beweging van relatief veel specialistische, financieel (bijv. uitkering of schulddienstverlening) of medische (bijv. een behandel- of begeleidingstraject), ondersteuning naar het eigen netwerk en algemene voorzieningen te maken is een goed basisniveau aan voorzieningen nodig. Veruit de meeste mensen willen zoveel mogelijk zelf kunnen bepalen hoe hun leven eruit ziet. Waar mogelijk geven ze dit vorm in en met hun eigen omgeving: hun eigen huis, hun familie en hun eigen wijk.

Begeleiding

Begeleiding bestaat uit het ondersteunen bij structuur en regie voeren om zo lang mogelijk zelfredzaam te zijn, door te oefenen, over te nemen of door toezicht te houden. Begeleiding is ondersteuning bij het zelfstandig kunnen functioneren in de samenleving en maakt deel uit van Ondersteuning thuis dat gericht is op:

- Contact, ontmoeting, sociale contacten;
- Ordening in het dagelijks leven (structuur);
- Financiën, administratie (structuur);
- Hygiëne, lijf en huis rondom (onder meer hulp bij het huishouden);
- Wonen, aanpassingen en verplaatsingen;
- Informatie en advies;
- Welzijn, vrije tijd, geluk, zingeving;
- Jeugdhulp thuis gericht op psychiatrische of gedragsproblematiek;

Begeleid wonen

Begeleid wonen is een hulpvorm voor mensen die zelfstandig willen wonen, maar daar wel ondersteuning bij nodig hebben, om verschillende redenen. Zo kan er sprake zijn van psychische of psychiatrische problematiek: een eetstoornis, persoonlijkheidsstoornis of autisme. Zie Begeleiding.

Beschermd wonen

Wonen in een accommodatie van een instelling met daarbij behorende toezicht en begeleiding, gericht op het bevorderen van zelfredzaamheid en participatie, het psychisch en psychosociaal functioneren, stabilisatie van een psychiatrisch ziektebeeld, het voorkomen van verwaarlozing of maatschappelijke overlast of het afwenden van gevaar voor de cliënt of anderen, bestemd voor personen met psychische of psychosociale problemen, die niet in staat zijn zich op eigen kracht te handhaven in de samenleving.

Bij 'beschermd wonen' gaat het, net als bij 'opvang' om het bieden van onderdak en begeleiding van personen die niet in staat zijn zich op eigen kracht te handhaven in de samenleving. Het tekstelement 'niet in staat zijn zich op eigen kracht te handhaven in de samenleving' is voor beschermd wonen en opvang van belang. Slechts wanneer wordt vastgesteld dat iemand (blijvend of tijdelijk) niet in staat is zich op eigen kracht in de samenleving te handhaven, is er aanleiding voor de gemeente om die persoon te ondersteunen. Gewoonlijk zal ook enige vorm van begeleiding zijn aangewezen. Bij beschermd wonen gaat het om mensen bij wie onderdak, toezicht en begeleiding niet afhankelijk zijn van op genezing gerichte zorg. Achter een 'accommodatie van een instelling' kan een veelheid van variëteiten schuilgaan. De mensen die het betreft wonen vaak samen in een woonvorm.

Beschermingsbewind

Beschermingsbewind is bedoeld voor mensen die hun eigen financiën niet (meer) kunnen regelen. En is vooral bedoeld om de klant te beschermen. Een kantonrechter beslist of beschermingsbewind nodig is. Beschermingsbewind heet ook wel 'bewind' of 'onder bewindstelling'. Een bewindvoerder beheert de inkomsten en vermogen. Ook zorgt de bewindvoerder ervoor dat de maandelijkse kosten van de klant op tijd worden betaald.

Beschikking

Een beschikking is een rechterlijke of administratieve beslissing waarbij iets wordt geregeld. Een aanvraag voor een voorziening, uitkering of dienst bij de gemeente wordt afgerond met een beschikking. Hierin staat welk besluit er is genomen en er wordt relevante informatie gegeven. Met de komst van de nieuwe taken uit de Jeugdwet, Participatiewet en AWBZ naar de gemeenten vervalt voor de groep mensen die het betreft de term "indicatie". Dat worden straks beschikkingen.

Beschut werken

Beschut werk is een voorziening voor mensen die door hun lichamelijke, verstandelijke of psychische beperking zoveel begeleiding en aanpassingen van de werkplek nodig hebben, dat niet van een reguliere werkgever mag worden verwacht dat hij deze mensen zomaar in dienst neemt. Beschut werk kan – met extra aanpassingen en begeleiding – ook bij een reguliere werkgever worden georganiseerd. De beloning sluit aan bij de cao van de werkgever (reguliere werkgever of de gemeente als werkgever). Gemeenten kunnen voor deze groep loonkostensubsidie inzetten.

Bezwaar en beroep

Wanneer mensen het oneens zijn met een besluit van de gemeente kan men tegen dit besluit bezwaar aantekenen. Is men het niet eens met de beslissing op het bezwaar, dan kan men hiertegen in beroep gaan bij de rechtbank. Daarna is er nog een mogelijkheid om in hoger beroep te gaan. Dit geldt straks ook voor de participatiewet, de Jeugdwet en de Wmo2015.

Wanneer gewenst kunnen mensen onafhankelijke ondersteuning krijgen bij het indienen van bezwaar en beroep tegen een besluit. Dit wordt geborgd in het beleid en ingekocht bij een externe organisatie. Er is binnen de bijzondere bijstand financiële ondersteuning geregeld voor mensen die zelf de proceskosten niet kunnen betalen.

BIG registratie

BIG staat voor Beroepen in de Individuele Gezondheidszorg. Zorgverleners kunnen zich registreren in het BIG-register.

In het BIG-register zijn artsen, apothekers, fysiotherapeuten, gezondheidszorgpsychologen, psychotherapeuten, tandartsen, verloskundigen en verpleegkundigen opgenomen. Het register is opgericht op grond van de Wet BIG. Iedereen die in het register is ingeschreven, is door de wet bevoegd deze beschermde titel te voeren. De deskundigheid van de zorgverleners is hiermee voor iedereen herkenbaar.

Bijzondere bijstand

Bijzondere bijstand is geld van de gemeente voor bijzondere en noodzakelijke kosten. Dat zijn kosten die iemand maakt in bijzondere situaties. De bijzondere bijstand wordt meer dan voorheen als een vangnet gezien. Bedoeld om kosten op te vangen die door iemand echt gemaakt worden. En die iemand niet zelf kan betalen uit het inkomen, of uit het vermogen. En waar geen enkele andere regeling/voorziening voor bedoeld is.

Budgetbeheer

Bij budgetbeheer beheert de klantmanager van het Bureau voor financiële ondersteuning de inkomsten van de klant. De klantmanager betaalt van deze inkomsten de maandelijkse kosten van de klant. Ook krijgt de klant advies over hoe de klant zijn inkomsten kan vergroten en hoe hij zijn uitgaven kan verlagen. Uiteindelijk is het de bedoeling dat de klant zelf zijn inkomsten en uitgaven weer kan beheren. Zonder dat er schulden ontstaan.

Budgetcoaching

De budgetcoach stimuleert mensen tot gezond financieel gedrag. Gezond financieel gedrag is gedrag waarbij iemand inzicht heeft in zijn eigen inkomsten en uitgaven, goede financiële keuze kan maken en kan inspelen op onverwachte uitgaven. Goede financiële keuzes zijn keuzes die passen in het budget. Dat er niet meer uitgaven zijn dan er inkomsten binnen komen. Onverwachte uitgaven, zijn uitgaven zoals bijvoorbeeld de hoge jaarafrekening van de energie of bijvoorbeeld de kapotte wasmachine. De budgetcoach leert mensen sparen of reserveren voor onverwachte uitgaven of uitgaven die niet maandelijks, maar bijvoorbeeld 1 keer per jaar betaald moeten worden. Dit alles met als doel om financiële problemen in de toekomst te voorkomen. De budgetcoach geeft advies over de verschillende voorzieningen en de verschillende belangrijke (financiële) instanties.

Bureau Jeugdzorg

Sinds 1 januari 2005 is in de wet op de Jeugdzorg vastgelegd dat Bureau Jeugdzorg de toegangspoort is voor de gehele jeugdzorg. De medewerkers van BJZ beoordelen elk verzoek om hulp en stellen vast welke zorg nodig is (indiceren). Daarnaast begeleiden ze kinderen, jongeren en ouders of verwijzen hen door naar andere hulpverleners.

Met de inwerkingtreding van de Jeugdwet per 1-1-2015 veranderd de rol van Bureau Jeugdzorg. De acht Achterhoekse gemeenten hebben afspraken gemaakt met bureau Jeugdzorg. Hiermee is de continuïteit van de zorg aan jeugdigen en ouders in 2015 gegarandeerd. Met de samenwerking wordt niet alleen de zorg aan jeugdigen gegarandeerd, ook blijft de deskundigheid van Bureau Jeugdzorg behouden. Zo blijven de Jeugdreclassering en Jeugdbescherming taken van Bureau Jeugdzorg. Daarnaast blijft Bureau Jeugdzorg in 2015 zorgdragen voor dranghulpverlening en spoedeisende

zorg. Wat vanaf 2015 wel verandert, is de invulling van de functies 'toegang' en 'indicatiestelling'. Deze functies horen nu nog bij bureau Jeugdzorg. In de samenwerkingsovereenkomst is afgesproken dat de gemeenten deze vanaf 2015 zelf gaan oppakken. Daarmee wordt aangesloten op de overige veranderingen die binnen de zorg en welzijn op stapel staan: de decentralisatie van de AWBZ en de komst van de Participatiewet.

Bureau voor financiële ondersteuning

Het bureau voor financiële ondersteuning is er voor inwoners bij een financiële hulpvraag. Met ons armoedebeleid hebben we de mogelijkheid om inkomensondersteuning te bieden via verschillende inkomensondersteunende regelingen: de langdurigheidstoelage, de bijzondere bijstand, kwijtschelding van gemeentelijke belastingen, de Meedoenregeling en de GemeentePolis. Maar als er sprake is van financiële problemen is inkomensondersteuning niet altijd voldoende. Er is dan meer ondersteuning nodig. Die ondersteuning noemen we (integrale) schulddienstverlening.

Buurtcoach

De buurtcoaches ondersteunen (kwetsbare) wijkbewoners bij het aanpakken van hun problemen. De aanpak van de buurtcoach draagt bij aan een beter sociaal welzijn in de wijk. De buurtcoaches zijn generalisten, zij zijn er voor iedereen en werken op alle leefgebieden. Daarnaast zetten ze hun eigen deskundigheid (specialisme) in ten behoeve van het team: ze zijn specialist in het team, generalist bij het huishouden.

Ze zijn van alle markten thuis en beschikken over een breed arsenaal om 'eerste hulp te kunnen bieden'. Hun grote capaciteit is het verbinden van kennis: van gezondheid, arbeid, opvoeding, financiën, enzovoort. Problematiek wordt niet meer 'los' opgepakt, maar integraal volgens het principe 1 gezin, 1 plan, 1 regisseur.

Zij werken met het hele gezin en met de relevante netwerken en organisaties. Daardoor zijn zij bij uitstek kundig in het zoeken, ondersteunen en mobiliseren van sociale structuren (netwerken) zodat mensen met elkaar hun sociale problemen kunnen oplossen.

Zij kennen de wijk en wijkbewoners en zijn het aanspreekpunt in de wijk. Ze komen letterlijk achter de voordeur van inwoners. Zij nemen de vraag van de wijkbewoners als uitgangspunt, maar nemen de verantwoordelijkheid niet over. Hulpvragers blijven zelf zoveel mogelijk eigenaar van hun probleem en van de aangedragen oplossingen.

Als het nodig is schakelt de buurtcoach een specialist in, maar alleen als er geen andere mogelijkheden meer zijn. Buurtcoaches zijn in staat effectief samen te werken met specialisten uit verschillende gebieden. Al met al zijn zij de spin in het web.

Buurtsportcoach

Inwoners moeten de mogelijkheid krijgen om op een laagdrempelige manier kennis te maken met activiteiten op het gebied van sport, bewegen en gezondheid. Door sport en bewegen in te bedden rondom leefomgevingen en vindplaatsen kan dit worden gerealiseerd. Maatschappelijke organisaties binnen de domeinen onderwijs, kinderopvang, welzijn, buurt, zorg en gezondheid en sport leveren hier een bijdrage aan. Door de inzet van buurtsportcoaches wordt de bestaande structuur versterkt en worden uitvoerende handen gerealiseerd. Buurtsportcoaches leveren hierdoor een bijdrage aan de centrale missie op het gebied van sport: Door slimme verbindingen, binnen de sport en tussen sport en andere beleidsdomeinen, sportdeelname en een gezonde leefstijl van de bevolking stimuleren.

De buurtsportcoaches maken onderdeel uit van het sportservicepunt.

C

CAK

Het CAK is een zelfstandig bestuursorgaan, geregeld in de AWBZ, dat ook in het kader van de Wmo met de oplegging en inning van bijdragen is belast. Dit om te voorkomen dat burgers die gebruik maken van voorzieningen vanuit verschillende wetten en/of financieringsstromen te maken krijgen met onevenredige cumulatie van eigen bijdragen.

Calamiteit

Niet-beoogde of onverwachte gebeurtenis, die betrekking heeft op de kwaliteit van een voorziening en die tot een ernstig schadelijk gevolg voor of de dood van een cliënt heeft geleid.

De omschrijving van het begrip 'calamiteit' is gelijk aan die welke in 2005 is opgenomen in de Kwaliteitswet zorginstellingen. De omschrijving bevat de volgende elementen:

Het moet gaan om een niet-beoogde of onverwachte gebeurtenis, de dood van of ernstige schade voor een cliënt tot gevolg hebbend. De gebeurtenis moet betrekking hebben op de kwaliteit van een voorziening. Dit element geeft aan dat het moet gaan om een gebeurtenis op het gebied van de activiteiten die de aanbieder levert.

Dit element verwijst daarmee impliciet naar het kwaliteitssysteem van de aanbieder: een calamiteit is een gebeurtenis die door een goed gestructureerd en goed functionerend kwaliteitssysteem zou moeten worden voorkómen. De begripsomschrijving speelt een rol in de bepaling die aanbieders verplicht van calamiteiten melding te maken bij de toezichthoudende ambtenaar. Het doel van die melding is om het disfunctioneren van het kwaliteitssysteem op te sporen teneinde cliënten te beschermen en het kwaliteitssysteem te kunnen verbeteren.

CJG

Centrum voor Jeugd en Gezin. Bij een CJG kunnen ouders, kinderen, jongeren tot 23 jaar en professionals terecht met hun vragen over opvoeden en opgroeien.

Cliëntondersteuning

Cliëntondersteuning is ondersteuning met informatie, advies en algemene ondersteuning die bijdraagt aan het versterken van de zelfredzaamheid en participatie en het verkrijgen van een zo integraal mogelijke dienstverlening op het gebied van maatschappelijke ondersteuning, preventieve zorg, zorg, jeugdzorg, onderwijs, welzijn, wonen, werk en inkomen.

In de Wmo 2015 is prominenter en meer uitgebreid dan in de huidige Wmo vastgelegd wat de taak van gemeenten is op het terrein van cliëntondersteuning, te weten:

- De verplichting voor gemeenten om voor beschikbaarheid van cliëntondersteuning voor de ingezetenen van de gemeente te zorgen
- Dat in de nieuwe Wmo de cliëntondersteuning breed, dat wil zeggen voor de maatschappelijke ondersteuning, preventieve zorg, zorg, jeugdzorg, onderwijs, welzijn, wonen en werk en inkomen, is geregeld
- Dat in de wet wordt vastgelegd dat uitgangspunt van de cliëntondersteuning het belang van de cliënt is
- En dat in ieder geval cliëntondersteuning beschikbaar moet zijn bij de toegang van onder meer de Wmo, Jeugdwet en Participatiewet.

Collectieve activiteiten

De buurtcoach is er ook voor collectieve activiteiten in een wijk, waar deze voortkomen uit verschillende individuele vragen. Wanneer in een buurt bijvoorbeeld blijkt dat er bij meerdere mensen behoefte is aan kennis op het gebied van omgaan met financiën koppelt de buurtcoach een oud-accountant aan het groepje bewoners dat hier meer over wil weten.

D

Dagbesteding

Dagbesteding is een vorm van daginvulling. Bij dagbesteding gaat het over de mensen zonder substantieel verdienvermogen een zinvolle besteding van de dag te bieden, ter vervanging van school en/of werk. Voor de doelgroep jeugd is daginvulling in principe onderwijs volgen.

DDK

DDK staat voor De Doetinchemse Keuze. Dit is het model waarmee de gemeente Doetinchem de decentralisaties organiseert. De Doetinchemse keuze gaat ervan uit dat de burger niet met welke systeem dan ook geconfronteerd wil worden. Daar richt het model van Doetinchem zich dan ook op. Een grotere rol voor de eigen kracht en het eigen netwerk van mensen. Daarna pas professionele zorg. Maar dan wel op een simpele manier, van een professional die helpt om het eigen netwerk aan te boren, en die zo nodig de weg weet naar specialistische zorg. Centraal in dit model staat de burger. In een sterke verbinding met zijn omgeving; met (sport)verenigingen, met burens, met familie, met scholen, etcetera. Dit is de basis van de Doetinchemse samenleving.

Met een vraag over inkomen, over gezondheid of over opvoeden kan de burger terecht bij de professional die hij hiervoor uitkiest. Dit kan de consultant van het zorgplein of werkplein zijn, maar ook een huisarts of schoolmaatschappelijk werk. Dit bepaalt iemand zelf. En in veruit de meeste gevallen gaat het om dergelijke enkelvoudige vragen. Wat we goed willen regelen is dat een burger met een ingewikkelder vraag, of een burger die de grip op zijn leven (tijdelijk) kwijt is, goed geholpen wordt. En dat er één professional is die zich daarbij verantwoordelijk voelt en samen met de burger in kwestie probeert de grip op zijn leven weer terug te krijgen.

Decentralisaties

Gemeenten worden in 2015 verantwoordelijk voor jeugdzorg, werk en inkomen en begeleiding en ondersteuning aan inwoners. De decentralisatie van taken is nodig om de kwaliteit en de betaalbaarheid van onze samenleving in stand te houden. Omdat de gemeente het dichtst bij haar inwoners staat, wordt ervan uitgegaan dat zij zorg en ondersteuning effectiever, goedkoper en met minder bureaucratie kan organiseren. Het gaat niet alleen om het overnemen van taken en verantwoordelijkheden, maar ook om het vernieuwen van werkwijzen.

Doelgroepenvervoer

Doelgroepenvervoer is een verzamelnaam voor verschillende vormen van aanvullend vervoer en is primair bedoeld voor reizigers die vanwege hun fysieke of psychische gesteldheid niet zelfstandig gebruik kunnen maken van eigen vervoer of het reguliere openbaar vervoer. Er is sprake van verschillende opdrachtgevers en verschillende wettelijke kaders. Voorbeelden zijn het leerlingenvervoer, valys en regiotaxi.

Doorzettingsmacht

Doorzettingsmacht betekent het ingrijpen of besluiten nemen bij impasses of stagnaties in besluitvormings- of werkprocessen.

E

1 huishouden 1 plan 1 regisseur

1 huishouden, 1 plan, 1 regisseur is een werkwijze die wordt toegepast bij gezinnen met meervoudige en complexe problematiek. Alle betrokkenen (professionals, vrijwilligers, gezinsleden) zitten samen aan tafel en maken samen een plan, uitgaande van de doelen van het gezin. De professional is ondersteunend aan het gezin en zorgt er voor dat er goed samengewerkt wordt door iedereen. Hij is het aanspreekpunt, het gezin is de regisseur (tenzij dit een onverantwoord risico voor kinderen oplevert).

Eerste lijn

De eerstelijnszorg is de “rechtstreeks toegankelijke” hulp. Elke zorgzoekende kan hier zonder beperking een beroep op doen. Dit kan een huisarts zijn, de apotheker, de tandarts, de buurtcoach e.d.

Eigen bijdrage

De regering is niet voornemens de systematiek van de eigen bijdrageregeling ingrijpend te wijzigen. Uitgangspunt is dat maatschappelijke ondersteuning voor een ieder die daarvoor in aanmerking komt, beschikbaar moet zijn, ongeacht de hoogte van het inkomen en vermogen. Gemeenten kunnen een eigen bijdrage opleggen zolang iemand van de voorziening gebruik maakt, met als maximum de kostprijs van de voorziening. De bijdrage voor algemene voorzieningen bepaalt de gemeente zelf. Het wetsvoorstel Wmo 2015 laat de gemeenten vrij waar het gaat om het vragen van bijdragen voor algemene voorzieningen. Indien een gemeente ervoor kiest om een eigen bijdrage voor een maatwerkvoorziening te vragen, zal de gemeente zich hierbij moeten houden aan de landelijke regels die hiertoe worden gesteld in de AMvB. De vaststelling en inning van de eigen bijdragen voor maatwerkvoorzieningen blijft ook per 2015 centraal belegd bij het CAK. Het wordt voor gemeenten mogelijk om voor alle Wmo-voorzieningen een eigen bijdrage te vragen en een eigen bijdrage te vragen voor woningaanpassingen voor jeugdigen onder de 18 jaar. Een cliënt is geen eigen bijdrage voor een maatwerkvoorziening verschuldigd, indien de echtgenoot een eigen bijdrage voor de Wet langdurige zorg (Wlz) verschuldigd is.

Voor ondersteuning, hulp en zorg op grond van de Jeugdwet kan géén eigen bijdrage worden opgelegd. Er kan wel sprake zijn van een ouderbijdrage in verband met de kosten van de aan een jeugdige boden jeugdhulp, voor zover deze jeugdhulp verblijf buiten het gezin inhoudt, of in de kosten van verblijf in een justitiële jeugdinrichting van een jeugdige. De ouderbijdrage is ingegeven door het besparingsmotief. Ouders van wie de kinderen buiten het gezin worden verzorgd hebben minder kosten voor die kinderen.

Eigen regie

Vermogen van iemand om zelfstandig te bepalen hoe zijn leven op verschillende levensgebieden zoals wonen, werken, sociale contacten eruit moet zien; ook de mogelijkheid om iemand zoveel mogelijk regie te laten houden over zijn leven wanneer hij zorg en/of begeleiding nodig heeft.

Extramurale zorg

Het aanbod van zorg- en dienstverlening en begeleiding dat beschikbaar is voor mensen die zelfstandig in de thuissituatie wonen.

F

De Framboos

Zie wijkcoöperatie

Fraudepreventie

Fraude is een vorm van bedrog waarbij zaken anders worden voorgesteld dan de werkelijkheid. Het doel van een fraudepleger is het bevoordelen van zichzelf of anderen, op een manier die in strijd is met de wet. Met fraudepreventie bedoelen we de maatregelen die we nemen om fraude te voorkomen.

G

GGZ

De afkorting GGZ staat voor Geestelijke Gezondheidszorg. Dit is het deelgebied binnen de gezondheidszorg dat preventie, behandeling, begeleiding en verzorging biedt aan mensen met psychische problemen.

Gebruikelijke zorg

De normale, dagelijkse zorg die partners, ouders, inwonende kinderen of andere huisgenoten geacht worden aan elkaar onderling te bieden. Van een (meerjarige) inwonende dochter wordt bijvoorbeeld verwacht dat zij huishoudelijke hulp kan verlenen.

Gemeentepolis

De gemeente biedt inwoners met een laag inkomen en weinig vermogen de mogelijkheid zich te verzekeren voor hun zorgkosten met de Gemeentepolis bij Menzis. Deelnemers krijgen een korting op de basispremie en wij betalen Menzis geld, zodat deelnemers extra vergoedingen krijgen uit de aanvullende verzekering.

H

Herindicaties

Een herindicatie is het opnieuw formeel vaststellen van de aard en de mate van zorgbehoefte.

Huishoudelijke hulp

Huishoudelijke hulp (HH) is in de ware zin van het woord hulp bij het huishouden. Daarbij kunt u denken aan licht en/of zwaarder huishoudelijk werk, zoals stofzuigen, badkamer schoonmaken en ondersteuning bij de regie van het huishouden. In de gemeente Doetinchem wordt een onderscheid gemaakt tussen hulp bij het huishouden 1 en 2.

Onder hulp bij het huishouden 2 wordt ondersteuning in een huishouden verstaan waar geen regie, geen structuur of geen organisatie bestaat. Bij ondersteuning is stabiliseren en stimuleren bij een (dreigende) ontregelde huishouding het doel.

Indicatie

Een indicatie is een formele vaststelling van de aard en mate van de zorgbehoefte. Het was de voorwaarde voor toegang tot door de AWBZ betaalde zorg. Met de komst van de nieuwe taken uit de Jeugdwet, Participatiewet en AWBZ naar de gemeenten vervalt voor de groep mensen die het betreft de term 'indicatie'. Dat worden straks beschikkingen.

Individuele voorziening

Aanbod van ondersteuning of jeugdhulp dat wordt geboden door de gemeente aan een persoon, nadat er een onderzoek heeft plaatsgevonden naar de individuele behoeften, persoonskenmerken en mogelijkheden en gericht op het versterken van zelfredzaamheid of participatie. In de nieuwe Wmo wordt niet meer gesproken over een individuele voorziening maar over een maatwerkvoorziening.

Informele zorg

Onder informele zorg wordt de zorg en ondersteuning verstaan van een vrijwilliger of van een mantelzorger. Tegenover informele zorg staat professionele zorg.

Inkomensvoorziening

De bijstandsuitkering is een inkomensvoorziening. De uitkeringsverstrekking is sterk afgestemd op de mate waarop iemand zelf (gedeeltelijk) zijn of haar inkomen verdient. Bij tijdelijk werk of bij deeltijdwerk, vullen wij het inkomen aan tot het daarvoor gestelde minimum. Inkomen en werk zijn sterk op elkaar afgestemd.

Inkoopstrategie

Een inkoopstrategie is de manier waarop inkoopdoelstellingen bereikt gaan worden. De inkoopfunctie kan een strategische rol bekleden wanneer zij aansluiting zoekt bij de strategie van de organisaties als geheel.

Integrale benadering

Het begrip 'integraal' komt van het werkwoord integreren. Dat betekent 'tot een geheel maken' of 'opnemen in het grote geheel'.

De decentralisaties gaan gepaard met ontschotting van financiering en regelgeving, waardoor voor gemeenten kansen ontstaan om te komen tot een integrale aanpak.

De integrale benadering volgens het uitgangspunt één huishouden, één plan, één regisseur houdt in dat door ontschotting van budgetten meer mogelijkheden ontstaan voor betere samenwerking en innovaties in ondersteuning, hulp en zorg aan jeugdigen en gezinnen.

Intramurale zorg

Zorg die langer duurt dan 24 uur en waarbij verblijf gecombineerd wordt met behandeling, activerende en ondersteunende begeleiding, verpleging of verzorging.

IVH integrale vroeghulp

Het doel van integrale vroeghulp is goede (preventieve) zorg voor kinderen met een (meervoudige) ontwikkelingsachterstand. IVH wordt door MEE uitgevoerd. De coördinatie is regionaal en de uitvoering is lokaal geregeld.

J

Jeugdbescherming

Jeugdbescherming is een maatregel die de rechter dwingend oplegt. Dat gebeurt als een gezonde en veilige ontwikkeling van een kind of jongere wordt bedreigd en vrijwillige hulp niet of onvoldoende helpt.

Jeugdhulp

1. Ondersteuning van en hulp en zorg, niet zijnde preventie, aan jeugdigen en hun ouders bij het verminderen, stabiliseren, behandelen en opheffen van of omgaan met de gevolgen van psychische problemen en stoornissen, psychosociale problemen, gedragsproblemen of een verstandelijke beperking van de jeugdige, of opvoedingsproblemen van ouders;
2. Het bevorderen van de deelname aan het maatschappelijk verkeer en van het zelfstandig functioneren van jeugdigen met een verstandelijke, lichamelijke of zintuiglijke beperking, een chronisch psychisch probleem of een psychosociaal probleem en die de leeftijd van achttien jaar nog niet hebben bereikt, en
3. Het ondersteunen bij of het overnemen van activiteiten op het gebied van de persoonlijke verzorging gericht op het opheffen van een tekort aan zelfredzaamheid bij jeugdigen met een verstandelijke, lichamelijke of zintuiglijke beperking of een somatische of psychiatrische aandoening of beperking, die de leeftijd van achttien jaar nog niet hebben bereikt, met dien verstande dat de leeftijdsgrens van achttien jaar niet geldt voor jeugdhulp in het kader van jeugdstrafrecht.

Jeugdigen

In de Jeugdwet is een definitie van jeugdigen opgenomen. Het betreft hier personen onder de 18 jaar. Plus jongeren tussen de 18 en 23 jaar voor wie de voortzetting van jeugdhulp noodzakelijk is en jongeren die onder het jeugdstrafrecht zijn berecht en in dit kader jeugdreclassering en/of jeugdhulp opgelegd hebben gekregen.

Jeugdmaatschappelijk werker

De jeugdmaatschappelijk werker (JMW'er) richt zich primair op leerlingen in het voortgezet onderwijs, het gezin en de leefomgeving van de jongere. De problematiek kan zowel licht en enkelvoudig zijn, als complex en meervoudig. Bij de leerlingen is vaak niet alleen sprake van school of onderwijsproblemen, maar ook van problemen op andere leefgebieden, zoals persoonsontwikkeling, het gezin en/of de vrijetijdsbesteding. De jeugdmaatschappelijk werker ondersteunt bij het oplossen van- en omgaan met hulpvragen en verstoringen in het functioneren van jeugdigen in wisselwerking met hun sociale omgeving. Dit betekent zorg op maat realiseren door verbinden, verbreden, verdiepen en versterken. Hij/zij stemt de begeleiding en ondersteuning van leerling/gezin die binnen en vanuit de school, maar ook vanuit de buurtcoachteams af met de betrokkenen.

Hij/zij biedt een vorm van laagdrempelige en toegankelijke hulpverlening die plaatsvindt in de directe leef- en woonomgeving van de jeugdige. Voor deze hulpverlening is geen indicatie nodig.

Jeugdreclassering

Jeugdreclassering is een combinatie van intensieve begeleiding en controle voor jongeren die veroordeeld zijn of verdacht worden van een strafbaar feit. Jeugdreclassering kan worden ingezet bij jongeren tussen de 12 en 18 jaar.

Jeugdwet

Met de jeugdwet worden de verantwoordelijkheden van de gemeenten met betrekking tot de jeugdzorg uitgebreid. Vanaf 2015 zullen alle vormen van jeugdzorg onder de gemeenten vallen. Dat betekent dat gemeenten vanaf dat moment naast de bestaande taken ook verantwoordelijk worden voor de gesloten jeugdzorg, de huidige provinciale jeugdzorg, de geestelijke gezondheidszorg voor de jeugd (ook in het kader van jeugdstrafrecht), de zorg voor verstandelijk gehandicapte jongeren, begeleiding en verzorging, de jeugdbescherming en de jeugdreclassering.

Jeugdzorg

Jeugdzorg is een algemene omschrijving voor alle maatschappelijke zorgvoorzieningen voor jeugdigen. Alles naast en buiten de directe primaire opvoedingsrelatie van ouders voor hun kinderen. Meestal gaat het om zorg voor kinderen die in de problemen komen.

K

Kanteling

'De Kanteling' is een programma van de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) dat gemeente ondersteunt bij de nieuwe aanpak binnen de Wmo. De kanteling betekent een culturomslag bij onder meer gemeentelijke ambtenaren, professionals in zorg en welzijn, vrijwilligers (-organisaties) en burgers. Dit komt doordat niet meer het aanbod van voorzieningen, maar de wensen en behoeften van de burger centraal staan. Hierdoor wordt op een andere manier naar zorgvragen gekeken. Er wordt een groter beroep gedaan op eigen verantwoordelijkheid, het sociaal netwerk en de eigen regie en kracht van de burger.

Kernboodschap gemeente DoetinchemDDK

"De samenleving gaat er echt anders uitzien, maar iedereen doet wel mee"

KIJK Wat is er aan de hand?

- De verzorgingsstaat is uit zijn jas gegroeid, het kan niet langer op deze manier doorgaan: financieel niet en ideologisch niet. Bij een probleem stellen wij onszelf niet altijd de vraag: wat kunnen we zelf doen om ons probleem op te lossen? In plaats daarvan kloppen we aan bij de instanties. Dat moeten we niet meer willen. Maar ook: het is niet meer betaalbaar, zeker niet als we almaar ouder worden en de vraag naar ondersteuning sowieso toeneemt.
- De kaasschaafmethode is niet de oplossing
- Er is een echte cultuurverandering nodig. Een andere manier van denken en doen, door de overheid, de professionals en de samenleving.
- Daarom de decentralisaties. Het Rijk vindt dat gemeenten dit het beste kunnen doen. En dat vindt de gemeente Doetinchem ook.

WANT Uitleg/argumentatie

- Hoe wij dit stokje in Doetinchem oppakken hebben we vastgelegd in De Doetinchemse Keuze.

- Ons uitgangspunt is: “meer eigen kracht” en meer gebruik maken van de mogelijkheden in de eigen sociale omgeving
- Maar ook: “dichterbij”, het liefst in de eigen wijk of het eigen dorp. Bijvoorbeeld via de Buurtcoachaanpak.
- En “minder ingewikkeld”. Een inwoner moet snel en gemakkelijk met zijn/haar probleem kunnen aankloppen en ondersteuning kunnen krijgen. Daarom ook eenvoudige toegang via een ontschotte frontoffice.
- En we vinden 1 huishouden – 1 plan – 1 regisseur belangrijk.

DUS En dat leidt tot

- De samenleving gaat er de komende jaren echt anders uitzien
- Zorg en ondersteuning wordt efficiënter en past bij deze huidige tijd
- We houden op deze manier de zorg in de toekomst betaalbaar. Door meer oplossingen in de eigen omgeving wordt er minder een beroep gedaan op de dure specialistische zorg
- Maar wie echt ondersteuning of een voorziening nodig heeft, kan daarop blijven rekenen.
- Kortom: we werken aan een vernieuwde verzorgingsstaat. Een betere, waarin iedereen kan meedoen.
- Dit lukt ons alleen als we met elkaar de schouders eronder zetten. Met elkaar, voor elkaar is het motto in Doetinchem!

Ketensamenwerking

Ketensamenwerking is een vorm van samenwerking tussen partijen die opeenvolgend met elkaar samenwerken aan één product of proces. Ketensamenwerking is de vorm van samenwerking tussen partijen onderling die in eerste instantie geen directe zakelijke afspraak met elkaar behoeven te hebben, maar indirect gezamenlijk wel verantwoordelijk zijn voor het tot stand komen van een resultaat.

Keukentafelgesprek / het Gesprek

Een keukentafelgesprek is een gesprek dat de gemeente voert met de burger, het liefst bij de burger thuis aan de keukentafel. In Doetinchem spreken wij over het Gesprek.

De burger kan zich bij dit gesprek laten ondersteunen door anderen. Het doel van het Gesprek is om voor iedere individuele burger tot passende oplossingen te komen. Oplossingen die bijdragen tot het participeren in de maatschappij.

Tijdens het Gesprek komt de specifieke situatie van de burger uitgebreid aan bod: hoe ziet zijn leven eruit, wat is precies zijn vraag, wat wil hij daarmee bereiken. Eerst wordt de vraag van de burger verhelderd, voordat er over maatwerk en oplossingen gesproken wordt. Het startpunt van het Gesprek met de burger is dan ook niet meer de aanvraag voor een specifieke (individuele) voorziening, maar een ‘melding’ van een (probleem)situatie. Deze andere insteek voorkomt dat een burger zijn behoefte teveel vertaalt in een oplossing en dat hij teveel wordt beperkt tot het beschikbare aanbod.

Het Gesprek is een wederzijds proces. Het bepalen van de ondersteuningsbehoefte van de burger is niet een eenzijdige actie van (of namens) de gemeente. Het is een dialoog waarbij burger en gemeente in gezamenlijkheid de situatie in kaart brengen om zo vast stellen op welke onderdelen ondersteuning nodig is om te participeren. Dit geldt ook voor de volgende stap in het traject: het zoeken naar passende oplossingen. Ook hier wordt in het Gesprek de hele context waarin de burger zich bevindt meegenomen, en niet alleen de door hem ervaren beperking. Er is geen één op één relatie tussen resultaten en oplossingen. Wat voor de ene burger een goede ondersteuning is bij bijvoorbeeld het voeren van een huishouden kan voor een ander juist niet handig zijn. Kortom, het Gesprek is er primair voor bedoeld om te bepalen wat iemand in zijn specifieke situatie nodig heeft.

De Koepel

Zie Wijkwerk.

Kortdurend verblijf

Kortdurend verblijf is een van de vele vormen van respijtzorg. Respijtzorg is de tijdelijke en volledige overname van zorg met als doel de mantelzorger een adempauze te geven. Het voorkomt opname, of werkt opname verkortend omdat de zorg plaats vindt in de thuissituatie. Een regelmatige adempauze voorkomt ook dat mantelzorgers overbelast raken: ze kunnen de zorg voor hun naaste langer volhouden als ze af en toe tijd voor zichzelf hebben.

Logeren is een van de vele vormen van respijtzorg. Andere vormen zijn bijvoorbeeld overname van de zorg aan huis. Ook vormen van dagbesteding geven de mantelzorger respijt.

Kwijtschelding

Bij deze regeling krijgen inwoners met een laag inkomen en weinig vermogen geen geld, maar wordt de aanslag voor gemeentelijke belastingen (gedeeltelijk) kwijtgescholden.

L

Langdurigheidstoeslag

Een toeslag voor mensen die langer dan 3 jaar rond moeten komen van een laag inkomen. Ook moet er geen of weinig perspectief zijn op inkomensverbetering. De toeslag is bedoeld om voor extra bestedings- of reserveringsruimte te zorgen. Zodat ook mensen met een bijstandsuitkering in staat zijn om bijvoorbeeld een wasmachine te kopen.

Lokaal zorgnetwerk

Het lokaal zorgnetwerk is een structuur waarbinnen organisaties in de jeugdzorg, het onderwijs, de Openbare Geestelijke Gezondheidszorg, justitie en de gemeente met elkaar samenwerken om zo de hulpverlening optimaal op elkaar af te stemmen. Het lokale zorgnetwerk is bedoeld voor mensen die zich in een maatschappelijk zeer kwetsbare situatie bevinden, waardoor hun problemen erg ingewikkeld zijn en soms zelfs om oplossingen buiten de gangbare methodes vragen. Vaak zijn het mensen met complexe psychische en/of sociale problemen. Om te voorkomen dat de hulpverlening aan deze mensen langs elkaar heen loopt of niet plaatsvindt is er het lokaal zorgnetwerk.

M

Maatschappelijk middenveld

Het maatschappelijk middenveld is het netwerk van private instellingen, zoals de welzijnsinstellingen, kerkelijke instanties, woningbouwcorporaties en zorgaanbieders.

Maatschappelijke opvang

Het tijdelijk bieden van onderdak, begeleiding, informatie en advies aan personen die door een of meer problemen, al dan niet gedwongen, de thuissituatie hebben verlaten en niet in staat zijn zich op eigen kracht te handhaven in de samenleving.

Maatschappelijk werk

Iedereen heeft bijna dagelijks te maken kleinere of grotere problemen. Vaak kunnen mensen die zelf oplossen. Soms lukt dat niet. Zij kunnen met vragen of problemen een beroep doen op Maatschappelijk Werk.

Maatwerkvoorziening

De nieuwe Wmo introduceert de term maatwerkvoorziening. Dit is een op de behoeften, persoonskenmerken en mogelijkheden van een persoon afgestemd geheel van diensten, hulpmiddelen, woningaanpassingen en andere maatregelen. Daarbij kan het gaan om vormen van hulp die beschikbaar zijn ter ondersteuning van verschillende cliënten, maar ook om op maat voor iemand bedachte oplossingen.

Mandaat

Mandaat is de bevoegdheid om in naam van een bestuursorgaan besluiten te nemen. Een voorbeeld van mandaat is dat het college bevoegd is om een Wmo-voorziening toe te kennen. Deze bevoegdheid kunnen ze zelf uitoefenen of dit mandateren aan een ambtenaar, de klantmanager Wmo. Daarmee is de klantmanager Wmo bevoegd om een voorziening toe te kennen in naam van het college. Van belang is te onderkennen dat het college, ondanks de mandaatverlening, bevoegd blijft om de voorziening toe te kennen. De bevoegdheid om voorzieningen toe te kennen wordt dus niet overgedragen in de zin dat het college niet meer bevoegd zou zijn. Bij de mandaatuitoefening door de ambtenaar moeten de instructies/aanwijzingen van de mandaatverlener (het college) in acht worden genomen.

Mantelzorg

Mantelzorg is langdurige zorg die niet in het kader van een hulpverlenend beroep wordt geboden aan een hulpbehoevende, maar door mensen uit diens directe omgeving. Mantelzorg vloeit rechtstreeks voort uit de zorgverlening uit de sociale relatie en overstijgt de gebruikelijke zorg voor huisgenoten. Dit is noch vrijwillig noch verplicht. Het overkomt je.

Mantelzorgwoning

Een bij een andere woning gelegen woning voor de huisvesting van een persoon die mantelzorg verleent aan of ontvangt van een bewoner van die andere woning. Als de mantelzorgsituatie eindigt, moet de mantelzorgwoning (weer) de functie van bijbehorend bouwwerk krijgen.

Medische advisering

De zorg- en werkpleinconsulenten kunnen indien nodig een medisch advies opvragen bij een onafhankelijk medisch adviseur.

Meedoenarrangement

Een regeling die inwoners met weinig geld tegemoet komt in de kosten om mee te kunnen doen aan de samenleving.

Multiprobleemgezinnen

Een multiprobleemgezin is een gezin met problemen op meerdere leefgebieden (dat kan zijn de opvoeding van de kinderen; het individuele welzijn van de gezinsleden; moeite hebben met het voeren van een huishouding; het verwerven en onderhouden van een maatschappelijke positie; het vormgeven van de partnerrelatie). Het gaat vaak om mensen met psychische problematiek, een

verstandelijke beperking en/of verslaving. Vaak zijn de problemen al geworteld in voorgaande generaties en/of hebben ze gevolgen voor de volgende generaties..

N

Nulde lijn

Eigen netwerk en algemene voorzieningen, gericht op iedereen met de doelstellingen preventie, sociale cohesie, informatie.

O

Ondersteuning naar werk

Het uitgangspunt is dat inwoners (werkzoekenden) zelf verantwoordelijk zijn voor het vergroten van hun kansen op werk. Of dit nu een baan bij een werkgever is of werk als zelfstandig ondernemer; inwoners moeten zelf zorgen voor een inkomen. Maar werkzoekenden die niet op eigen kracht een baan kunnen vinden, kunnen rekenen op onze ondersteuning. Wij zien dit als onze publieke taak.

Ondersteuning thuis

Ondersteuning thuis is erop gericht om inwoners daadwerkelijk zo lang mogelijk zelfstandig thuis (en in de samenleving) te laten functioneren. Het is ook wel de nieuwe titel voor activiteiten die we nu vaak noemen: Huishoudelijke Hulp, individuele begeleiding en Persoonlijke Verzorging voor jeugd.

Onder ondersteuning thuis verstaan we ondersteuning bij:

- Contact, ontmoeting, sociale contacten;
- Ordening in het dagelijks leven (structuur);
- Financiën, administratie (structuur);
- Hygiëne, lijf en huis rondom (onder meer hulp bij het huishouden);
- Wonen, aanpassingen en verplaatsingen;
- Informatie en advies;
- Welzijn, vrije tijd, geluk, zingeving;
- Jeugdhulp thuis gericht op psychiatrische of gedragsproblematiek;

Ontschotting

De drie decentralisaties AWBZ/Wmo, Jeugdzorg en Participatiewet bieden de gemeente de mogelijkheid De Doetinchemse Keuze breed en samenhangend te implementeren en schotten zoveel mogelijk weg te nemen.

Opvoedondersteuning

Tijdens de opvoeding kunnen ouders voor problemen komen te staan (klein of groot), waarvoor ze niet direct een oplossing weten. Soms kunnen mensen in de omgeving hulp bieden. Soms is het goed om met een onafhankelijk buitenstaander te praten.

Ouderenadviseur

De ouderenadviseur luistert naar het verhaal van ouderen, brengt problemen in kaart, zoekt samen met de oudere naar oplossingen voor problemen, geeft informatie en advies en begeleidt de oudere tot er een oplossing is.

Overgangsrecht

Vanaf 1 januari 2015 nemen gemeenten de taken van het zorgkantoor over voor de AWBZ cliënten die naar de Wmo gaan. Cliënten die op 1 januari 2015 AWBZ zorg ontvangen, behouden gedurende een jaar (tenzij de indicatie eerder afloopt) de rechten die verbonden zijn aan het indicatiebesluit. De zorg en ondersteuning wordt onder dezelfde condities geleverd als in de AWBZ, wat betekent dat de cliënt een vergelijkbaar aanbod krijgt. Dit betekent niet per definitie dat de zorg of ondersteuning door dezelfde aanbieder geleverd wordt of op dezelfde wijze. Het overgangsrecht geldt ook voor cliënten die zorg inkopen met een persoonsgebonden budget. In overleg met de cliënt, kan de gemeente afspraken maken over een vervangend Wmo-ondersteuning-arrangement gedurende de overgangperiode. Voorwaarde is dat de cliënt daarmee instemt. Alle oude AWBZ-aanspraken eindigen van rechtswege na afloop van het overgangsrecht. Het overgangsrecht geldt niet voor de wmo-indicaties.

Voor jeugd zie 'jeugdwet'.

P

Palliatieve zorg

Zorg voor patiënten die niet meer te genezen zijn. Pijnbestrijding en bestrijding van andere lichamelijke klachten, aandacht voor psychologische, sociale en spirituele problemen. Algemeen doel is een zo hoog mogelijke kwaliteit van leven, voor zowel de patiënt als zijn naasten.

Participatie

Participatie noemen we ook wel 'meedoen'. Daarmee bedoelen we dat iedere Nederlander naar vermogen moet kunnen meedoen aan de samenleving. Bijvoorbeeld via een reguliere baan bij een werkgever. Of als dit niet mogelijk is, wellicht via maatschappelijke participatie (zoals vrijwilligerswerk). Maar onder participatie verstaan we bijvoorbeeld ook meedoen aan het maatschappelijke verkeer. Het moet voor inwoners mogelijk zijn om contacten te onderhouden, boodschappen te doen en mee te doen aan maatschappelijke activiteiten. Participatie is een van de belangrijkste uitgangspunten bij de komende transitie.

Participatiebudget

Het Participatiebudget bestaat uit drie onderdelen:

1. De WSW-gelden die we ontvangen voor de lonen van mensen in de WSW
2. De re-integratiegelden voor de werkzoekenden van de afdeling Werk & Inkomen
3. De gelden volwasseneducatie bij de afdeling Maatschappelijke Ontwikkeling

Dit budget moet de gemeente inzetten om inwoners, met of zonder arbeidsbeperking, (geheel of gedeeltelijk) aan het werk te helpen en hun verdienvermogen optimaal te benutten.

Participatieladder

De participatieladder is een meetinstrument waarmee de gemeente kan vaststellen in hoeverre een inwoner meedoet aan de samenleving. De ladder is onderverdeeld in zes treden: van 'sociaal geïsoleerd' tot 'werkend zonder ondersteuning'.

Participatiewet

Per 1 januari 2015 is de Participatiewet van kracht. Iedereen die in staat is om te werken maar ondersteuning nodig heeft bij het verdienen van een inkomen en bij het vinden van werk, valt vanaf dan onder deze wet. De Participatiewet voegt daartoe de 'oude' Wet werk en bijstand (Wwb) en delen van de Wet werk en arbeidsondersteuning jonggehandicapten (Wajong) en de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) samen. De Participatiewet benadrukt dat mensen nog meer gaan participeren naar vermogen. En dit zoveel mogelijk op de arbeidsmarkt, bij reguliere werkgevers. Een belangrijke verandering is dat de gemeente te maken krijgt met nieuwe doelgroepen: de Wajongers (jonggehandicapten) en mensen met een beperking die eerder in de Wsw zouden komen.

Passend onderwijs

Op 1 augustus 2014 gaat de Wet passend onderwijs in werking. Passend onderwijs houdt in dat zoveel mogelijk leerlingen schoolnabij onderwijs, begeleiding en ondersteuning krijgen. De scholen hebben de plicht om dit in de eigen regio goed te regelen en te zorgen voor een dekkend onderwijsaanbod. Deze zorgplicht houdt in dat de scholen verantwoordelijk zijn ieder kind dat zich bij hen aanmeldt een passende onderwijsplaats te bieden. In eerste instantie op de eigen school, maar als dat niet verantwoord is op een andere school binnen het samenwerkingsverband (SWV). Scholen in de regio werken samen om alle leerlingen de beste onderwijsplek te bieden. De centrale gedachte binnen passend onderwijs is dat de onderwijsbehoefte van de leerling uitgangspunt is en dat van daaruit wordt gekeken in hoeverre de school waar de leerling zich heeft aangemeld, aan deze onderwijsbehoefte kan voldoen. Samenwerking tussen onderwijs en gemeenten is van groot belang om er voor te zorgen dat jeugdigen en ouders met extra ondersteuningsbehoeften zo snel mogelijk passende, effectieve en samenhangende ondersteuning krijgen in de directe opgroeiomgeving. Onderwijs en gemeenten hebben daarbij één gezamenlijke missie, namelijk ervoor zorgen dat kinderen gezond en veilig opgroeien en succesvol naar school gaan zodat zij zich maximaal kunnen ontplooiën tot zelfstandige en evenwichtige burgers.

Persoonlijke verzorging

Persoonlijke verzorging omvat het ondersteunen bij of het overnemen van activiteiten op het gebied van de persoonlijke verzorging in verband met een somatische, psychogeriatrische of psychiatrische aandoening of beperking, een verstandelijke, lichamelijke of zintuiglijke handicap, gericht op het opheffen van een tekort aan zelfredzaamheid. Persoonlijke verzorging is alles wat mensen gebruikelijk als zelfzorg uitvoeren. Dit geldt niet alleen voor de persoonlijke verzorging die iedereen nodig heeft (zoals wassen en eten) maar ook voor de persoonlijke verzorging die nodig is in verband met een gezondheidsprobleem (zoals stoma, sonde).

In 2013 is bekend geworden dat persoonlijke verzorging voor volwassenen niet van de AWBZ overkomt naar de Wmo, maar vanuit de zorgverzekeringswet gefinancierd zal worden. De gemeente wordt wel verantwoordelijk voor de persoonlijke verzorging voor jeugd (onder de 18 jaar).

Persoonsgebonden budget (PGB)

Een cliënt die een maatwerkvoorziening in de Wmo 2015 krijgt toegekend, heeft, onder voorwaarden, het recht om te kiezen voor een pgb. Dit geldt ook voor een individuele voorziening in de Jeugdwet (met uitzondering van een minderjarige die een kindbeschermingsmaatregel of jeugdreclassering heeft gekregen, of een jeugdige die is opgenomen in een gesloten accommodatie met een machtiging). In de basis zijn beide pgb-regelingen gelijk. Als in het onderzoek is vastgesteld dat iemand in aanmerking komt voor een maatwerkvoorziening, dan geldt de verplichting om de cliënt te informeren over welke mogelijkheden bestaan om voor een pgb te kiezen en over de gevolgen van die keuze. In zowel de Wmo 2015 als Jeugdwet zijn nieuwe voorwaarden gesteld aan de toekenning van een pgb:

- Vermogen pgb-taken uit te voeren (o.a. sluiten van een overeenkomst, aansturen en aanspreken van een hulpverlener, verantwoording van besteding)

- De aanvrager moet motiveren dat het door de gemeente gecontracteerde aanbod niet passend is in zijn specifieke situatie.
- Kwaliteit

De sociale verzekeringsbank (SVB) gaat voor alle gemeenten de uitvoering van de persoonsgebonden budgetten verzorgen. De SVB verricht de betaling. Dit heet het trekkingsrecht.

Preventie

Preventie is voorkomen dat er problemen ontstaan door van tevoren in te grijpen. We willen de fase waarin vraagstukken van mensen in het gewone leven worden opgelost verlengen. Dit ten opzichte van de tijd die mensen zijn aangewezen op professionele zorg. Want ook al wordt er goed gezorgd, de meeste mensen blijven het liefst zo lang mogelijk zelfstandig. We verwachten dit ook van de burger. Gezond gedrag, inspelen op opvoedingsvragen en woningaanpassingen zijn preventieve maatregelen van onze inwoners zelf. De focus komt meer te liggen op preventie. Voorkomen is beter dan genezen. We weten dat er mensen zijn die, tijdelijk of niet, het even niet zelf kunnen oplossen. Op tijd ingrijpen voorkomt erger, en is bovendien goedkoper.

Psychogeriatrische aandoening

Aandoeningen die gepaard gaan met beperkingen van de geestelijke vermogens op hogere leeftijd (bijvoorbeeld dementie).

R

Regionale arbeidsmarkt

De afdelingen Werk en Inkomen en UWV hebben de opdracht om te komen tot regionale samenwerking. Dit impliceert vormen van 35 Werkpleinen (heeft reeds plaatsgevonden), 35 Werkbedrijven en gezamenlijke marktbeveiligingsplannen.

Regionaal Transitie Arrangement Jeugd (RTA)

In het kader van de transitie jeugdzorg is al eerder het Regionaal Transitie Arrangement Jeugd (RTA) vastgesteld en zijn afspraken met Bureau Jeugdzorg gemaakt over het gebruik van hun expertise. De afspraken in het arrangement hebben betrekking op alle jeugdzorg waarvoor gemeenten verantwoordelijk zijn vanaf 1 januari 2015, voor maximaal 1 jaar.

Respijtzorg

Respijtzorg is een verzamelbegrip voor voorzieningen die de mantelzorg tijdelijk overnemen, zodat de mantelzorg andere activiteiten kan ondernemen. Vanaf 1 januari 2015 gaat deze vorm van ondersteuning over naar de gemeente in het kader van de Wmo en de nieuwe jeugdwet. De gemeente is al verantwoordelijk voor de ondersteuning van mantelzorgers. Met deze decentralisatie krijgt zij te maken met groepen met een zwaardere, vaak levenslange hulpvraag die naast respijtzorg ook andere vormen van zorg en ondersteuning ontvangen.

S

Scheiden van wonen en zorg

Met scheiden van wonen en zorg wordt bedoeld dat wonen en zorg apart gefinancierd wordt. De cliënt betaalt zelf voor het wonen via huur of koop. De zorg wordt apart gefinancierd. Een deel van de cliënten die nu in aanmerking komt voor AWBZ zorg met verblijf in een instelling, moet straks de zorg thuis ontvangen.

Schulddienstverlening

Schulddienstverlening is de ondersteuning die de gemeente Doetinchem biedt als inwoners willen werken aan hun financiële problemen, maar ook om financiële problemen te voorkomen. De schulddienstverlening maakt onderdeel uit van het armoedebeleid van de gemeente Doetinchem. Met het armoedebeleid wil de gemeente bereiken dat inwoners alle kans krijgen mee te doen aan de samenleving. Financiële problemen zijn daarin een belemmering en kosten de maatschappij geld. Het primaire doel van schulddienstverlening is om de participatie van de klant te bevorderen en maatschappelijke kosten te voorkomen. Daarvoor is het belangrijk dat er een financiële stabiele situatie is. Het realiseren van een schuldvrije toekomst is een secundair doel. We accepteren dat een klant schulden heeft, maar bieden ondersteuning als de klant zijn financiële situatie zonder ondersteuning niet hanteerbaar kan maken. Binnen de schulddienstverlening zijn er verschillende vormen van ondersteuning zoals bijvoorbeeld: informatie en advies, budgetcoaching, budgetbeheer en schuldregeling.

Sociaal cultureel werk

Een sociaal cultureel werker organiseert en begeleid activiteiten voor allerlei mensen in wijken, buurten of dorpen die een zwakke sociale of financiële positie hebben in de samenleving. Bijvoorbeeld jongeren, ouderen, allochtonen of mensen die langdurig werkeloos zijn.

Sociaal deelfonds

De middelen voor nieuwe taken worden toegevoegd aan een sociaal deelfonds binnen de algemene uitkering van het gemeentefonds. Waarschijnlijk wordt dit fonds aangevuld met de huidige participatiebudgetten (werkdeel WWB, inburgering en educatie). Het sociaal deelfonds is eigenlijk een vreemde eend in de gemeentefondsbij, want het wordt de eerste 3 jaren als geormerkt geld gezien. Het karakter van de algemene uitkering is eigenlijk dat het vrij besteedbaar is. Maar zo kunnen de raad en het rijk de ontwikkelingen wel volgen. De onderdelen binnen dit sociaal deelfonds zijn wel ontschot. Dat wil zeggen dat voor- en nadelen onderling verevend kunnen worden.

Sociaal netwerk

Tot het sociale netwerk worden gerekend de personen uit de huiselijke kring en andere personen met wie iemand een sociale relatie onderhoudt; dit omvat ook de mantelzorger.

Sociale werkvoorziening (WSW)

De sociale werkvoorziening is een overheidsvoorziening op grond van de Wet sociale werkvoorziening en biedt mensen met een arbeidshandicap een passende werkplek in een zo regulier mogelijke, aan de arbeidshandicap aangepaste, werkomgeving. Per 1 januari 2015 stopt de instroom in de WSW. Niemand krijgt meer het recht op een WSW-voorziening/cao. Wel behouden de huidige WSW'ers hun rechten. Voor hen verandert er dus niets. Door pensioen en overlijden wordt deze groep wel geleidelijk aan afgebouwd.

Somatische aandoening

Een lichamelijke aandoening.

Specialistische kennis

Specialistische kennis is kennis afgeleid van een bepaalde wetenschap en toegepast in een specifieke beroepspraktijk.

Sportservicepunt

Sportservice Doetinchem is een onafhankelijke stichting. De stichting is opgericht om de sportverenigingen en individuele sporters uit de gemeente Doetinchem te ondersteunen. Het doel van de stichting is om de sportinfrastructuur van Doetinchem te versterken. Sportservice Doetinchem geeft antwoord op vragen over sport en bewegen vanuit het verenigingsleven, het onderwijs, het welzijnswerk, de burgers en vanuit de gemeente. Daarnaast leggen zij verbindingen tussen sportverenigingen (ook onderling), het onderwijs, de gemeente en andere maatschappelijke organisaties die een belangrijke rol kunnen spelen bij het aanbieden van sport in Doetinchem.

SVB

De Sociale Verzekeringsbank (SVB) is de uitvoerder van volksverzekeringen in Nederland. Per 2015 dienen gemeenten het pgb in de Wmo 2015 beschikbaar te stellen in de vorm van trekkingsrecht. De uitvoering van het trekkingsrecht is ondergebracht bij de SVB. De SVB is verantwoordelijk voor de voorbereidingen en de uitvoering van de betalingen.

T

Terminale zorg

Verzorging en begeleiding in de laatste levensfase (terminale fase) verkerende patiënten. De zorg is meestal intensief en kortdurend. Terminale zorg kan zowel uit geestelijke ondersteuning als uit verlichting (palliatie) van de pijn en andere lichamelijke klachten bestaan.

Toegang

Met 'toegang' bedoelen we: waar kan de inwoner met zijn/haar probleem of vraag terecht? Bij de gD zijn het Zorgplein, Werkplein en de Buurtcoaches de toegangsplekken (ook wel meldpunten genoemd). Via 'harmonisatie frontoffice' wordt gewerkt aan het stroomlijnen van deze toegang. Zodat inwoners met elke vraag op elke plek terecht kunnen. De visie van de gD is namelijk dat de vraag straks altijd op het juiste adres is. In de wijk kunnen inwoners met hun vraag of probleem ook naar de huisarts of de wijkverpleegkundige. Ook zij vallen onder deze toegangsvisie. Als de vraag binnen is, wordt deze vervolgens verder geleid en gaat het traject lopen.

Trajectbegeleiders

De trajectbegeleider richt zich primair op leerlingen in het MBO, het gezin en de leefomgeving van de jongere. De leefwereld van de jongeren vindt zowel binnen als buiten het onderwijs plaats. Als een jongere (niet pedagogisch-didactische) problematiek heeft, openbaart zich dat ook op school, terwijl de oorzaak en aanpak niet persé in school ligt. Omdat het MBO niet wijkgericht, maar stedelijk/regionaal werkt, is het praktisch niet te doen om vanuit ieder buurtcoachteam een professional in de school te situeren. Het Graafschap College zet trajectbegeleiders in. De

trajectbegeleiders werken ongeveer hetzelfde als de jeugdmaatschappelijk werkers in het VO. Er wordt ook onderlinge afstemming gezocht. De trajectbegeleiders werken in de school, zijn aanspreekpunt voor docenten, begeleiders en studenten, pakken zorgsituaties op, ondersteunen de student bij het maken van zijn eigen plan, het realiseren van zijn doelen en betrekken daarbij ook het gezinssysteem. Zij leggen de verbinding tussen de school en de gebiedsteams.

Transformatie

Veranderingsproces bij de decentralisaties waarbij het vooral gaat om een inhoudelijke vernieuwing binnen het nieuwe stelsel, namelijk een andere cultuur en andere werkwijze tussen burgers, beroepskrachten, instellingen en gemeenten.

De nieuwe en integrale opdracht aan de gemeente vraagt om een transformatie van het huidige, complexe, (aanvraag) systeem naar een nieuwe sociale infrastructuur die kwetsbare burgers optimale ondersteuning biedt wanneer zij dat nodig hebben.

Transities

Veranderingsproces bij de decentralisaties waarbij vooral de structuur van het bestaande stelsel verandert, zoals de wet- en regelgeving en de financiële verhoudingen.

Trekkingsrecht

Per 2015 dienen gemeenten het pgb in de Wmo 2015 beschikbaar te stellen in de vorm van trekkingsrecht. De uitvoering van het trekkingsrecht is ondergebracht bij de SVB. De SVB is verantwoordelijk voor de voorbereidingen en de uitvoering van de betalingen. De toets op de rechtmatigheid (is de zorg waar de betaling voor wordt verricht door de SVB in opdracht van de budgethouder daadwerkelijk geleverd), wat belangrijk is voor het tegengaan van fraude, is de verantwoordelijkheid van gemeenten.

Tweede lijn

De tweedelijnszorg wordt gevormd door hulpverleners die slechts na verwijzing kunnen worden geconsulteerd. Bijvoorbeeld een gespecialiseerd arts waarna de huisarts doorverwijst.

U

UWV

Het UWV zorgt voor de landelijke uitvoering van de werknemersverzekeringen. Denk aan de WW, WIA (IVA en WGA), Wajong, WAO, WAZ, Wazo en Ziektewet. Daarnaast zorgt het UWV voor arbeidsmarkt- en gegevensdienstverlening. Dat doen zij als zelfstandig bestuursorgaan in opdracht van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. Het UWV heeft kerntaken op vier gebieden: werk, indicatiestelling, uitkeren en gegevensbeheer. Het UWV vormt samen met de afdeling Werk & Inkomen van de gemeente het Werkplein (zie ook elders in deze begrippenlijst).

V

Valys

Valys is taxivervoer buiten de regio voor reizigers met een mobiliteitsbeperking. Valys is geen wmo-voorziening en valt niet onder de verantwoordelijkheid van de gemeente, maar onder de verantwoordelijkheid van het Rijk. Het bovenregionaal vervoer van Valys is aanvullend op het regionale vervoerssysteem van de gemeente (Regiotaxi).

Vangnetfunctie

Uitgangspunt is de eigen verantwoordelijkheid van de burger. Soms kunnen mensen zichzelf niet redden, bijvoorbeeld als gevolg van een beperking en/of laag inkomen. In deze situaties biedt de gemeente een vangnet waardoor deze burgers weer aan de samenleving kunnen meedoen.

Verdienvermogen

Onder verdienvermogen verstaan we het percentage van het wettelijk minimumloon dat iemand in staat is om te verdienen. Als gD richten we ons erop om inwoners te ondersteunen bij het vinden van werk, waarbij hun vermogens maximaal worden benut. Als iemand niet in staat is om (minstens) 100% van het wettelijk minimumloon te verdienen, zetten wij instrumenten in om de belemmeringen weg te nemen die deze mensen hebben om aan werk te komen. Instrumenten zijn bijvoorbeeld loonkostensubsidie, begeleiding, werkaanpassing en bemiddeling. Als mensen een heel laag verdienvermogen hebben, dus als regulier werk echt niet aan de orde is, dan wordt de inzet gericht op maatschappelijke participatie.

Vervoer

Op dit moment kennen we allerlei verschillende vervoersstromen, van openbaar vervoer tot stadsbussen, van Regiotaxi tot leerlingenvervoer. Daar komt vanaf 2015 het vervoer naar dagbesteding vanuit de AWBZ bij.

Vindplaatsen

Een vindplaats is een plek (school, sportvereniging, e.d.) waar de eerste kenmerken van eventuele problemen bij kinderen, jongeren en volwassenen wordt gesignaleerd.

Voorliggende voorziening

Voorliggende voorzieningen kunnen zijn algemeen gebruikelijke voorzieningen, algemene voorzieningen of wettelijk voorliggende voorzieningen. Voorliggende voorzieningen gaan voor maatwerkvoorzieningen.

Voor jongeren tot 27 jaar is het recht op studiefinanciering een algemene voorziening en voorliggend op een bijstandsuitkering.

Vraaggericht

We maken een beweging van aanbodgericht naar vraaggericht. De gemeente verstrekt geen vast pakket aan individuele voorzieningen meer, maar gaat werken met maatwerkvoorzieningen. (zie ook maatwerkvoorziening)

Vrijwilligerscentrale

De vrijwilligerscentrale (VWC) is in Doetinchem het lokaal kenniscentrum op het gebied van vrijwilligerswerk en front-office voor vrijwilligers(organisaties), maatschappelijk betrokken organisaties, en professionals voor zover deze partijen elkaar niet zelf weten te vinden.

De VWC is gericht op participatiebevordering. Haar basisdienstverlening is kosteloos en komt voort uit de volgende kerntaken: Informatie en advies, Bemiddeling, Waardering en belangenbehartiging, Promotie, en Deskundigheidsbevordering.

Wajong

De Wajong is voor mensen die op jonge leeftijd een langdurige ziekte of handicap hebben gekregen. En hulp nodig hebben bij het vinden of houden van betaald werk. Jonggehandicapten kunnen een Wajong-uitkering aanvragen als zij niet kunnen werken of met werk niet genoeg verdienen. Het UWV voert deze regeling uit.

Er komt geen overgang van herbeoordeelde Wajongers met arbeidsvermogen naar gemeenten. Zij behouden hun Wajonguitkering. Die wordt 70% in plaats van 75% wettelijk minimumloon. Voordeel van de Wajong is dat die, anders dan de bijstand, geen vermogens- en partnertoets kent. Wajongers zonder arbeidsvermogen behouden een uitkering van 75% wettelijk minimumloon. Ter ondersteuning bij het vinden van een baan voor deze groep krijgt het UWV extra middelen.

Wederkerigheid

Sinds 1 januari 2012 kent de Wet werk en bijstand (WWB) de mogelijkheid om inwoners die een uitkering ontvangen, te verplichten een tegenprestatie te verrichten. Het doel is om een tegenprestatie te verlangen voor het beroep op de solidariteit van de samenleving. Concrete voorbeelden zijn: koffie schenken in een verzorgingshuis, sneeuwschuiven, het opknappen en onderhouden van speeltuinen of gemeentelijke terreinen. Het gaat daarbij nadrukkelijk niet om vrijwilligerswerk. Vrijwilligerswerk vindt plaats op eigen initiatief, terwijl de tegenprestatie door de gemeente wordt afgedwongen bij het verstrekken van een uitkering.,

Werkbedrijf

Met de komst van de Participatiewet moeten er in Nederland ook 35 regionale Werkbedrijven komen. Per arbeidsmarktregio één Werkbedrijf, dus ook in de Achterhoek. Het Werkbedrijf is een samenwerkingsverband tussen regiogemeenten, werkgevers en vakbonden. De gemeenten hebben echter de 'lead' in deze samenwerking, waarbij de wethouder / de trekker van de arbeidsmarktregio de voorzitter is van het samenwerkingsverband. In de Achterhoek is dat de wethouder van Doetinchem. Het idee is niet dat er allerlei nieuwe 'instituten' ontstaan, maar dat er zoveel mogelijk wordt voortgebouwd op reeds bestaande initiatieven. Zoals het Werkgevers Servicepunt (WESP) of de regionale arbeidsmarktbenadering/dienstverlening. De rol van het Werkbedrijf is vooral het aanjagen, elkaar aanspreken en monitoren van de voortgang van de regionale samenwerkingsafspraken.

Werkplein

Het Werkplein Doetinchem is het regionale Werkplein van de Achterhoek. In het Werkplein zijn op dit moment de afdeling Werk & Inkomen van de gemeente Doetinchem, het regionaal UWV Werkbedrijf en UWV Sociaal Medische Zaken te vinden. Momenteel werken deze spelers intensief samen in verband met de komst van de nieuwe Wajongers met een gedeeltelijke arbeidsbeperking. UWV indiceert wie er recht heeft op Wajong en wie er overgaan naar de gemeenten. UWV is verantwoordelijk voor het plaatsen van de mensen met oude Wajong rechten. Gemeenten voor de nieuwe Wajongers die niet volledig arbeidsbeperkt zijn en voortaan Participatiewet klanten worden van de gemeenten.

Werkplein consulent

De werkpleinconsulent is de consulent van de afdeling Werk & Inkomen van de gemeente. Sinds enkele jaren heeft de gD een 'knip' gemaakt; er bestaan nu 'inkomensconsulenten' en 'werkconsulenten'. De inkomensconsulent behandelt de aanvraag van de inwoner die binnenkomt

via de website Werk.nl of via de balie van het Werkplein. De consulent spreekt de inwoner, waarbij er direct een match ontstaat met vacatures in de regio. De inkomensconsulent onderzoekt of iemand in aanmerking komt voor een inkomensvoorziening.

De inkomensconsulent is een soort financieel deskundige die kijkt of iemand aanspraak doet op alle voorzieningen en toeslagen, vermogen of inkomen heeft en eventueel (aanvullend) recht heeft op een uitkering.

Wet gemeentelijke schuldhulpverlening

De wet gemeentelijke schuldhulpverlening geeft gemeenten wettelijk de verantwoordelijkheid om integrale schulddienstverlening te bieden.

Wijkaanpak

Zie Wijkwerk.

Wijkbedrijf

Via het Wijkbedrijf krijgen inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt de kans om te re-integreren in het arbeidsproces. Zij vormen samen met de vakspecialisten van Buha Serviceteams in de Doetinchemse wijken. Hierdoor blijft ook het onderhoud van de openbare ruimte in de wijken op peil.

Wijkcoöperatie

De werktitels wijkcoöperatie, wijkcollectief en De Framboos zijn voorlopige namen voor eenzelfde streven: in de wijken te komen tot een manier van werken waarbij vormen van daginvulling/-besteding en vrijwilligerswerk gekoppeld worden aan het bieden van Wmo-diensten, mantelzorgondersteuning, wijkonderhoud, e.d. Hiervoor bestaan diverse losse initiatieven en meerdere ideeën en doelstellingen bij veel verschillende partijen, die allemaal aan elkaar raken maar niet automatisch bij elkaar op hun plek vallen. Met het idee van een soort wijkcoöperatie wordt onderzocht hoe dit effectief en kostenefficiënt tot een organisatievorm kan komen.

Het symbool van De Framboos geeft dit ook aan: aan een steeltje (vanuit de gemeente) kunnen allerlei (semi)-particuliere initiatieven ieder een bolletje hangen, die samen een goede vrucht vormen.

De Framboos sluit nauw aan op de methodiek van het Wijkbedrijf. Het Wijkbedrijf richt zich op re-integratie van mensen met een overbrugbare afstand tot de arbeidsmarkt. De Framboos is (dus) bedoeld voor mensen met een beperkt tot geen verdienvermogen, en voor mensen die vrijwilligerswerk willen doen zonder oog op een betaalde functie. Ook is het denkbaar dat dagbesteding voor ouderen (deels) aan de Framboos wordt toegevoegd.

Wijken in gD

Doetinchem is verdeeld in zeven wijken en twee dorpen, gebaseerd op de vier cijfers van de postcode. In iedere wijk wordt de cyclische (d.w.z. jaarlijks herhaalde) werkmethode Wijkwerk toegepast. Dit is de samenwerkingsvorm van organisaties en bewoners met als doelstelling om samen te formuleren wat er nodig is in de wijk en wat er voor werk gedaan moet worden om de benodigde verbeteringen op het terrein van de leefbaarheid in de breedste zin des woords te bereiken. De wijkregisseurs (zie aldaar) zijn procesverantwoordelijk voor deze cyclus.

De wijken/dorpen zijn verschillend in grootte (ongeveer 2.700 tot 10.500 inwoners). Iedere wijk is op zich weer onderverdeeld in buurten. Deze buurten hebben vaak een sterker eigen karakter dan de wijk als totaal. Binnen een wijk verschillen die buurtkarakters vaak sterk.

In totaal kent gD 83 buurten (CBS-indeling).

Wijkgericht werken

Zie Wijkwerk.

Wijkjaarplan

Ieder wijknetwerk (zie aldaar) maakt samen met bewoners en andere partijen een jaarplan voor de wijk, gebaseerd op initiatieven, signalen en inschattingen ten behoeve van een schone, hele, veilige, sociale en zorgzame wijk. Het gaat daarbij om acties waarbij regie en/of coördinatie nodig is. Het wijkjaarplan is geen statische 'glossy', maar een eenvoudig, pragmatisch werkdocument.

Alle wijkorganisaties hebben en houden naast hun bijdrage aan het jaarplan hun eigen, specifieke verantwoordelijkheid, die zij zelfstandig uitvoeren.

Voor de financiering van de jaarplannen is een budget beschikbaar dat direct besteedbaar is (tot een maximum van 15.000 euro per project) van ongeveer 250.000 euro. (Ook Sité en Buha kennen budgetten die direct voor de wijkjaarplannen benut kunnen worden; samen nog eens ongeveer 150.000 euro). Dit wordt ieder jaar op basis van de jaarplannen en wijkprogrammering geïnvesteerd op de plekken waar het het meest nodig wordt geacht. Aanvullende financiering uit andere budgetten is ook vaak mogelijk.

In het jaarplan kunnen zowel grotere projecten opgenomen worden, als kleinschalige acties en interventies. Het streven is in beide gevallen gericht op een praktische, herkenbare aanpak.

Wijknetwerk en wijknetwerkKoepel

In alle wijken wordt de samenwerkingsmethode Wijkwerk toegepast. Daarin werken bewoners, organisaties en gemeente samen aan hun schone, hele, veilige, sociale en zorgzame wijk. Wat daarvoor nodig is, wordt ieder jaar benoemd in de wijkjaarplannen (zie aldaar) en de wijkprogrammering (zie aldaar) en wordt in vergaderingen en bij dagelijks contact in de wijk steeds weer geactualiseerd. De vergaderfrequentie varieert per wijk tussen een keer per 1 tot 2 maanden.

Deelname aan de vergaderingen is afhankelijk van de agendapunten. Met de grotere, vaste wijkpartners is voor hun deelname een convenant afgesloten. Dit zijn op dit moment: gD (MO, Zorgplein/buurtcoaches, W&I en Buha), Sité, Politie, IJsselkring, Sensire, Zozijn, Siza, MEE, Markenheem, GGNet, Lindenhout en Netwerk kwetsbare ouderen.

Iedere zes weken komen daarnaast ook de leidinggevenden van de veld(wijk)werkers van de convenantorganisaties bij elkaar om de samenwerkingslijnen kort, effectief en persoonlijk te houden. Dit overleg heet wijknetwerkKoepel (kortweg Koepel).

Wijkprofielen

Om meer sturing te kunnen geven aan de ontwikkelingen en uitvoering van de Wmo, het gezondheidsbeleid en de uitrol van de buurtcoaches zijn er wijkprofielen ontwikkeld. In deze wijkprofielen zijn gegevens op wijkniveau verzameld over o.a. demografie, type huishoudens, cijfers inzake werk en inkomen, de ondersteuningsvraag van bewoners, welke Wmo-voorzieningen gebruiken de bewoners, welke vormen van AWBZ, informatie over WWB, WSW. Het resultaat is een totaalbeeld per wijk waar in bepaalde problematiek of bijzonderheden te filteren zijn. Wat zijn de specifieke kenmerken en doelgroepen in een wijk en welke hulp- of ondersteuningsvraag hebben zij? De wijkprofielen worden onder andere gebruikt voor de uitrol van de buurtcoach. De buurtcoach met de juiste kennis en expertise in de juiste wijk.

Wijkprogrammering

In aanvulling op de wijkjaarplannen (zie aldaar) formuleren de wijknetwerken in overleg met geïnteresseerde bewoners de wijkprogrammering.

Het bespreken van de gewenste wijkprogrammering is een vrij complexe zaak, omdat er veel verschillende activiteiten en faciliteiten per wijk (en bovenwijken) zijn. De aanpak van de wijkprogrammering is dan ook in ontwikkeling en zal verder vorm moeten krijgen.

Dit is een lijst met basisvoorzieningen (vaste of tijdelijke activiteiten en faciliteiten) die nodig gevonden worden in een wijk. Het gaat daarbij zowel over fysieke als sociale zaken (heel, veilig, enz.). Denk daarbij aan het wijkcentrum en de activiteiten die daar plaatsvinden, afstand tot gezondheidscentrum e.d.

Wijkregie en wijkregisseurs

Voor de samenwerking in, en de coördinatie en planvorming van de zeven wijken en twee dorpen zijn vier (deeltijd) wijkregisseurs verantwoordelijk. De ruggengraat van hun werk is de cyclische werkmethode Wijkwerk. Deze houdt in dat met bewoners en organisaties jaarlijks in het laatste kwartaal een wijkjaarplan (zie aldaar) en wijkprogrammering (zie aldaar) wordt gemaakt van wat er in een wijk moet gebeuren en waar de verschillende burgers en partijen de handen voor uit de mouw willen steken. Het gaat daarbij om de thema's schoon, heel, veilig, sociaal en zorgzaam. De regiewerkzaamheden beslaan dus de hele breedte van de leefomgeving, terwijl alle andere wijkwerkers ieder hun eigen domeinverantwoordelijkheid hebben. Daarin toont zich ook het onderscheid met de buurtcoaches, die de Wmo als werkkader hebben en gericht zijn op hulp en ondersteuning. Getalsmatig is dat onderscheid ook zichtbaar: Doetinchem heeft (straks) per wijk een team met meerdere buurtcoaches. Van de wijkregisseur is er maar één part-time per wijk.

De wijkregisseurs werken samen met, en coördineren de wijknetwerken (zie aldaar).

De samenstelling van het wijknetwerk kan verschillen per wijk.

Daarnaast onderhoudt de wijkregisseur vele al of niet georganiseerde contacten in haar/zijn wijk op alle denkbare gebieden. Denk daarbij aan wijkraden, VVE's, individuele bewonersinitiatieven, ondernemers enz. Uit al deze contacten volgen, waar nodig, bijdragen aan de wijkjaarplannen. Zij hebben hiervoor ongeveer 10 tot 16 uur per wijk per week. Voor de ondersteuning van hun werk en kleine investeringen in wijk en buurt hebben zij een jaarlijks budget (zie Wijkjaarplan). Ongeveer iedere zes weken komen de wijknetwerken bijeen om de voortgang van de plannen en programmering door te nemen en op actuele ontwikkelingen in te spelen.

De wijkregisseur fungeert ook als 'vliegende kiep, smeerolie en troubleshooter'. Binnen en buiten de gemeente is de wijkregisseur vraagbaak en aanspreekpunt voor alle onderwerpen waarbij de inbreng van bewoners, professionals en/of overheid bij elkaar gebracht moeten worden in (meestal) kleinschalige, zelfsturende democratische processen en projecten.

Wijkverpleegkundige

De wijkverpleegkundige richt zich op de lichamelijke gezondheidszorg, sociale redzaamheid, geestelijk welzijn en op de eigen woon- en leefomgeving van de cliënt. Deze werkt samen met de huisarts en andere eerstelijnspartners (de buurtcoach, klantmanager Wmo) en met als onderdeel van bijvoorbeeld een wijkteam (nulde lijn) en versterken de eerste lijn. De wijkverpleegkundige is de schakel tussen de cliënt, mantelzorgers en familie en de verschillende zorg- en welzijn professionals. Doordat de wijkverpleging mensen helpt om langer zelfstandig te blijven – al dan niet samen met mantelzorgers en vrijwilligers -, zorgt ze ervoor dat mensen minder of pas later een beroep doen op intensievere zorg (bron: Actiz).

Wijkwerk

Wijkwerk beoogt dat iedere wijk schoon, heel, veilig, sociaal en zorgzaam is. Het is de naam voor de samenwerking van bewoners, organisaties en gemeente op wijkniveau (zie ook 'Wijken'). Wijkwerk functioneert op basis van een cyclische (jaarlijks herhaalde) methode van wijkplannen maken en wijkprogrammering opstellen. Daarnaast is Wijkwerk de overleg vorm van de wijknetwerken en andere belangstellenden en –hebbenden waarin actuele onderwerpen besproken en aangepakt worden. Wijkwerk wordt met name ingezet in woonwijken (en dus niet of minder op bedrijventerreinen en in het buitengebied). De samenwerking moet de afstand tussen instellingen en bewoners klein maken/houden. En de betrokkenheid en medeverantwoordelijkheid voor de eigen woonomgeving van bewoners stimuleren en faciliteren.

Wijkwerk sluit aan op de specifieke situatie per wijk en buurt en kan dus in aanpak en samenstelling per wijk verschillen. Met de grotere, vaste wijkpartners is voor hun deelname een convenant afgesloten. Dit zijn op dit moment: gD (MO, Zorgplein/buurtcoaches, W&I en Buha), Sité, Politie, IJsselkring, Sensire, Zozijn, Siza, MEE, Markenheem, GGNNet, Lindenhout en Netwerk kwetsbare

ouderen. De wijkregisseurs zijn procesverantwoordelijk voor de samenwerking. (Zie ook Wijknetwerken).

Wmo 2015

Gemeenten krijgen op grond van de Wmo 2015 de brede verantwoordelijkheid voor de deelname van al hun ingezetenen aan het maatschappelijke verkeer, waaronder in het bijzonder ingezetenen met een beperking, een chronische psychische of psychosociale problematiek. Het is aan gemeenten om hen in staat stellen tot het voeren van een gestructureerd huishouden en het waar nodig bieden van passende ondersteuning voor het uitvoeren van de noodzakelijke algemene dagelijkse levensverrichtingen. Bij dit laatste gaat het vooral om ondersteuning die nu in het verlengde van begeleiding ligt en die geen verband houdt met de behoefte aan geneeskundige zorg of een hoog risico daarop. In de kern gaat het bij dit alles om het behoud of het vergroten van zelfredzaamheid en participatie en ondersteuning van elkaar.

De ondersteuning op basis van dit wetsvoorstel is erop gericht dat mensen zo lang mogelijk zelfstandig kunnen blijven functioneren en wonen. Gemeenten worden met de Wmo 2015, tevens verantwoordelijk voor de ondersteuning van mensen die niet in staat zijn zich in de samenleving te handhaven als gevolg van psychische of psychosociale problemen en voor mensen die de thuissituatie hebben verlaten in verband met bijvoorbeeld huiselijk geweld.

In dat geval verstrekt de gemeente een passende bijdrage aan het voorzien in de behoefte aan beschermd wonen (inclusief het bieden van de beschermde woonomgeving zelf) of opvang.

Een aantal belangrijke wijzigingen zijn:

- De compensatieplicht vervalt
- De eigen verantwoordelijkheid is in de wet verankerd, waaronder eigen kracht, gebruikelijke hulp, mantelzorg en hulp van andere personen uit het sociale netwerk kan vallen;
- De keuzevrijheid tussen een persoonsgebonden budget en een maatwerkvoorziening is beperkt door strengere voorwaarden te stellen aan het persoonsgebonden budget

Wmo klantmanager

De klantmanager Wmo is de vaste contactpersoon voor de klant die zorg nodig heeft of aanvraagt. De klantmanager stelt via het keukentafelgesprek de hulpvraag van de klant vast voor de Wmo. Hiertoe analyseert de klantmanager de persoonlijke situatie van de hulpvrager zorgvuldig en breed. Daarnaast verstrekt de klantmanager informatie en advies en verwijst de klantmanager klanten eventueel door. Daar waar nodig, biedt de klantmanager de klant ondersteuning en begeleiding. De klantmanager zorgt ook voor indicatiestelling en het realiseren van individuele voorzieningen.

Z

Zelfredzaamheidmatrix

De zelfredzaamheidsmatrix (ZRM) is het instrument waarmee behandelaars, beleidsmakers en onderzoekers in de gezondheidszorg, maatschappelijke dienstverlening en gerelateerde werkvelden, de mate van zelfredzaamheid van cliënten eenvoudig en volledig kunnen beoordelen.

De ZRM heeft 11 domeinen: financiën, dagbesteding, huisvesting, huiselijke relaties, geestelijke gezondheid, lichamelijke gezondheid, verslaving, activiteiten van het dagelijks leven, sociaal netwerk, maatschappelijke participatie en justitie.

Zorg in Natura (ZIN)

De levering van zorg aan een cliënt door een aanbieder waarmee de gemeente afspraken heeft gemaakt. De gemeente betaalt de kosten voor de zorg direct aan de aanbieder.

Zorgplein

Het zorgplein is er voor de inwoners van Doetinchem. Bij het Zorgplein kunnen burgers terecht met vragen of problemen op het gebied van wonen, zorg, welzijn of financiën. Op het zorgplein wordt informatie en advies gegeven over bijvoorbeeld hulpmiddelen, waardoor iemand langer zelfstandig kan blijven wonen. Of met vragen over bijvoorbeeld de GemeentePolis.

Als we de vraag van de burger niet direct kunnen beantwoorden, maken we een afspraak voor een gesprek. Tijdens het gesprek gaat het over de persoonlijke situatie. Samen met de burger gaan we na wat er aan de hand is. Wat kan iemand zelf nog doen en wat niet meer? Hoe is de financiële positie? Op wie kan iemand een beroep doen? Dit soort vragen helpen de medewerker van het Zorgplein én de burger om na te gaan welke oplossing het beste bij hem past. Niet alles kan. Het kan zijn dat de burger de oplossing zelf kan regelen. Het kan ook zijn dat de burger gebruik kan maken van een andere instantie. Of misschien is de oplossing die de burger nodig heeft wel bij het Zorgplein te vinden. De medewerkers van het Zorgplein doen er alles aan om samen met de burger de beste oplossing te vinden.

Zorgpleinconsulent

Hiermee bedoelen we alle consulenten/klantmanagers van het zorgplein (bijzondere bijstand, wmo, kwijtschelding, wmo, bureau financiële ondersteuning).

Zorgverzekeringswet

Iedereen die in Nederland woont of werkt, is wettelijk verplicht een basisverzekering te hebben. Deze basisverzekering dekt de standaardzorg van bijvoorbeeld huisarts, ziekenhuis of apotheek. Daarnaast kan men zich (vrijwillig) aanvullend verzekeren voor kosten die niet in het basispakket zitten.

Zwaarwegend advies

De buurtcoaches mogen een zwaarwegend advies uitbrengen, maar het is de organisatie die bevoegd en verantwoordelijk is voor de uitvoering van een maatregel.

Zorgzwaarte pakket

Een omschrijving van de hoeveelheid en soort zorg die een cliënt nodig heeft. Omdat niet iedere cliënt dezelfde zorg nodig heeft zijn er verschillende ZZP's.

Afkortingenlijst

ADL

Algemene dagelijkse levensverrichtingen

ASS

Autistisch spectrum stoornis

ANW

Algemene nabestaandenwet

AWB

Algemene wet bestuursrecht

AWBZ

Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten. Deze wet wordt vanaf 1 januari 2015 vervangen door de Wlz. Een deel van de taken die nu onder de AWBZ vallen gaan naar de Wmo en de Zorgverzekeringswet.

BBZ

Besluit bijstandverlening zelfstandigen

BUIG

Wet bundeling uitkeringen en inkomensvoorzieningen aan gemeenten

BGI

Begeleiding individueel

BGG

Begeleiding groep

BH

behandeling

CER**COA**

Centraal Orgaan Opvang Asielzoekers

ESF

Europees Sociaal Fonds

GGZ

Geestelijke gezondheidszorg

GPK

Gehandicaptenparkeerkaart

GPP

Gehandicaptenparkeerplaats

GR

Gemeenschappelijke regeling

ICD

Voor het vaststellen van de grondslag werd tot nu toe vooral uitgegaan van de International statistical Classification of Disease and related health problems (ICD). De bedoeling van de ICD is om eenduidig diagnoses en symptomen vast te stellen. Het betreft een overzicht van mogelijke diagnoses: ziekten en aandoeningen.

ICF

International Classification of Functioning, welke functies (mentaal-fysiek) kan iemand (nog) uitvoeren.

I-deel

Inkomensdeel

I/D

In- en Doorstroombanen (de oude Melkertbanen)

IOAW

Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers

IOAZ

Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen

KVB

Kortdurend verblijf

LG

Lichamelijke handicap

LVG

LVG staat voor Licht Verstandelijk Gehandicapt. Mensen met een licht verstandelijke beperking wonen meestal zelfstandig of bij hun familie. Zij kunnen ook een eigen gezin hebben. Ze pakken vaak makkelijke dingen op en staan meestal open voor hulp. Dit is een pluspunt in de begeleiding, maar maakt ook dat ze kwetsbaar zijn voor allerlei negatieve invloeden in de maatschappij.

Een valkuil van mensen met een licht verstandelijke beperking is dat ze zichzelf overschatten. Ze denken dan dat ze probleem prima zelf kunnen oplossen en geen hulp nodig hebben. Dit kan leiden tot problemen op verschillende gebieden. Bijvoorbeeld schulden, vereenzaming of verwaarlozing. In ernstige situaties kan dit ook leiden tot overlast, verslavingen en criminaliteit.

NAH

Niet Aangeboren Hersenletsel (NAH) is een verzamelnaam voor alle letsels aan de hersenen die zijn ontstaan na de geboorte.

NUG

Niet uitkeringsgerechtigd

PV

Persoonlijke verzorging

RIB

Re-integratiebureau

SOM

Somatische aandoening/ziekte

SRG

Statistiek Re-integratie door Gemeenten

SUWI

Structuur Uitvoering Werk en Inkomen

SZW

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

PG

Psychogeriatrische aandoening

PSY

Psychiatrische aandoening/ziekte

UWV

Uitvoeringsorgaan Werknemers Verzekeringen

VB

Verblijf

VG

Verstandelijke handicap

W-deel

Werkdeel, de re-integratiemiddelen binnen het participatiebudget

WAJONG

Wet werk en arbeidsondersteuning jonggehandicapten

Wgs

Wet gemeentelijke schuldhulpverlening

WI

Wet Inburgering

WLZ

Wet langdurige zorg. Deze wet vervangt de AWBZ en is bedoeld voor mensen die vanwege een aandoening, beperking, handicap een blijvende behoefte hebben aan permanente toezicht en zorg.

WML

Wettelijk Minimum Loon

WIW/ID-baan

Wet inschakeling werklozen/In- en doorstroombaan

WSF

Wet studiefinanciering

WSW

Wet sociale werkvoorziening

WTCG

WW

werkloosheidswet

WWB

Wet werk en bijstand

VNG

Vereniging Nederlandse Gemeenten

VP

verpleging

ZG

Zintuiglijke handicap

Zvw

Zorgverzekeringswet

ZZP

Zorgzwaarte pakket.